

Analiza opłat za przeniesienie przydzielonego numeru przy zmianie operatora, pobieranych od użytkowników

Opracowanie:
Urząd Komunikacji Elektronicznej
Departament Detalicznego Rynku Telekomunikacyjnego

Data publikacji: 11-02-2009

1. Wstęp

Przenoszenie numerów przy zmianie operatora jest ważnym uprawnieniem użytkownika.

Zmiana dotychczasowego numeru stanowi dla użytkownika barierę. Wiąże się bowiem z zagrożeniem utraty kontaktu z osobami, które znają jego dotychczasowy numer i niedogodnością powiadamia ich o jego zmianie. Dla osób nie będących osobami fizycznymi zmiana pociąga za sobą dodatkowo koszty zmiany druków firmowych, wizytówek itd. Powyższe niedogodności ograniczają skłonność użytkowników do zmiany operatora, a możliwość przeniesienia przyznanego numeru przy zmianie operatora powoduje ich likwidację.

Uprawnienie użytkownika do zachowania przydzielonego numeru przy zmianie operatora jest również ważnym narzędziem stymulującym konkurencję. Wymusza na dostawcach publicznie dostępnych usług telefonicznych konkurowanie nie tylko o nowych abonentów, ale również o tych dotychczasowych.

Ze względu na zadania Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwanego dalej „Prezesem UKE”, dotyczące wspierania równoprawnej i skutecznej konkurencji w zakresie świadczenia usług telekomunikacyjnych, jak również zapewnienia użytkownikom maksymalnych korzyści co do różnorodności, ceny i jakości świadczonych usług, uprawnienie do przenoszenia przydzielonego numeru przy zmianie operatora wymaga stałego monitoringu i podejmowania działań w celu prawidłowej jego realizacji.

Elementami warunkującymi właściwe funkcjonowanie przenoszenia numerów jest:

- sposób realizacji uprawnienia abonenta, określony rozporządzeniem Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 1 marca 2006 r. w sprawie warunków korzystania z uprawnień w publicznych sieciach telefonicznych (Dz. U. Nr 42, poz. 290), zwanym dalej „Rozporządzeniem”, w sprawie procedury przeniesienia przydzielonego numeru, który należy zdaniem DDRT uprościć i usprawnić, w szczególności zwracając uwagę na skrócenie okresu przeniesienia (aktualnie trwają prace nad zmianą Rozporządzenia),
- wysokość jednorazowych opłat pobieranych od użytkowników przez dotychczasowych dostawców usług, zwanych dalej „dawcami numeru”. Zbyt wysoki poziom tych opłat może skutecznie ograniczyć chęć korzystania użytkowników z tego uprawnienia, a przez to również jego wpływ na stymulację konkurencji i działania prokonsumenckie dostawców usług,
- stworzenie narzędzi umożliwiających identyfikację przeniesionych numerów, w oparciu o tworzoną bazę danych i przejrzystą informację o taryfach detalicznych, w tym o „kalkulator taryf” (pozytywne skutki przenoszenia numerów są znacznie bardziej odczuwalne, jeżeli istnieje przejrzysta informacja o taryfach, skierowana zarówno do użytkowników końcowych, którzy przenoszą swoje numery, jak i do użytkowników, którzy wykonują połączenia do osób, które przeniosły swoje numery).

UKE przedstawia kompleksową analizę jednego z ww. elementów - opłat za przeniesienie przydzielonego numeru przy zmianie operatora, która obejmuje:

- aktualnie obowiązujące w Polsce przepisy w tym zakresie oraz dotychczasową praktykę,

- wysokość jednorazowych opłat za przeniesienie numeru pobieranych od użytkowników przez dawców numerów,
- koszty realizacji uprawnienia,
- oferty dostawców usług telefonicznych, do których użytkownik przenosi numer, zwanych dalej „biorcami numeru”,
- wyniki badań wysokości opłaty akceptowanej przez użytkowników w Polsce,
- praktykę europejską w zakresie przenośności numerów,
- prawne aspekty przenośności numerów (przepisy europejskie i krajowe).

2. Aktualnie obowiązujące przepisy i dotychczasowa praktyka

Zgodnie z art. 71 ust. 3 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800, z późn. zm.), zwanej dalej „Pt”, za przeniesienie przydzielonego numeru przy zmianie operatora może być pobrana przez dotychczasowego dostawcę jednorazowa opłata określona w jego cenniku, której wysokość nie powinna zniechęcać do korzystania z tego uprawnienia.

Powyższa regulacja stanowi implementację przepisów art. 30 ust. 2 Dyrektywy 2002/20/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie usługi powszechnej i praw użytkowników dotyczących sieci i usługi łączności elektronicznej (Dz. U. UE L z dnia 24 kwietnia 2002 r.), zwanej dalej „Dyrektywą”, które stanowią, iż krajowe organy regulacyjne zapewniają, aby ceny połączeń wzajemnych związanych z zapewnieniem przenoszenia numerów były zorientowane na koszty oraz aby bezpośrednio obciążenia abonentów, jeśli są, nie zniechęcały do korzystania z tych usług.

Jednocześnie zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 Pt, dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych ustala ceny usług telekomunikacyjnych, o ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej. Jak wynika wprost z art. 71 ust. 3 Pt, jednorazowa opłata pobierana za przeniesienie przydzielonego numeru przy zmianie operatora musi zostać określona w jego cenniku. Z kolei zgodnie z zapisami art. 61 ust. 2 Pt, ceny usług telekomunikacyjnych są ustalane na podstawie przejrzystych, obiektywnych i niedyskryminujących kryteriów.

Przytoczone przepisy prawa bezpośrednio odnoszą się do opłat za przeniesienie numeru, przy czym wyraźnie wskazują na dwa rodzaje tych opłat:

- ceny połączeń wzajemnych związanych z zapewnieniem przenoszenia numerów,
- opłaty pobierane od użytkowników.

Koszty związane z realizacją tego uprawnienia, ponoszą przede wszystkim operatorzy w ramach rozliczeń międzyoperatorskich. Ustawodawca pozostawił w gestii dawców numerów, możliwość obciążenia użytkownika częścią tych kosztów poprzez ustalenie w swoim cenniku jednorazowej opłaty za przeniesienie numeru. Należy jednak zaznaczyć, iż bez względu na wysokość kosztów realizacji tego uprawnienia, opłata za przeniesienie numeru pobierana od użytkownika, nie powinna zniechęcać go do skorzystania z tego uprawnienia.

Mając na uwadze powyższe, Prezes UKE zlecił w lutym 2006 r. firmie TNS OBOP przeprowadzenie badań ankietowych, które objęły m.in. sprawdzenie, ile użytkownicy telefonii stacjonarnej i ruchomej są skłonni zapłacić za przeniesienie numeru do innego operatora. Badaniami tymi zostali objęci zarówno konsumenci – klienci indywidualni (reprezentatywna próba 1005 osób powyżej 15 roku życia) jak i firmy i instytucje – klienci biznesowi (reprezentatywna próba 400 firm i instytucji).

Po zapoznaniu się z wynikami badań, Prezes UKE stwierdził, że stosowanie jednorazowych opłat za przeniesienie przydzielonego numeru przy zmianie operatora w wysokości wyższej niż 50 zł zniechęca użytkownika do korzystania z przedmiotowego uprawnienia, co uznaje się za realizację uprawnienia niezgodnie z przepisami art. 71 ust. 3 Pt. Na podstawie art. 74 ust. 3 pkt 3 i art. 209 ust. 1 pkt 16 Pt takie działanie podlega karom, o których mowa w art. 209 i 210 Pt. W związku z tym, Prezes UKE zapowiedział rozpoczęcie kontroli stosowanych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych wysokości opłat za przeniesienie

przydzielonego numeru przy zmianie operatora. Zarówno raport TNS OBOP prezentujący wyniki wspomnianych badań, jak i stanowisko Prezesa UKE w przedmiotowej sprawie zostały opublikowane na stronie internetowej UKE w dniu 28 marca 2006 r.

Od dnia publikacji ww. stanowiska Prezesa UKE do dnia wszczęcia postępowań administracyjnych w sprawie nałożenia kar niektórzy operatorzy nie podejmowali żadnych działań zmierzających do usunięcia naruszenia prawa i nadal pobierali opłaty w wysokości wyższej niż 50 zł. W związku z realizacją uprawnienia do przeniesienia przydzielonego numeru w sposób niezgodny z przepisami Pt, Prezes UKE decyzjami z dnia 1 sierpnia 2006 r. ukarał:

- Polską Telefonię Cyfrową Sp. z o.o. - karą w wysokości 100 tys. zł,
- Polską Telefonię Komórkową Centertel Sp. z o.o. - karą w wysokości 200 tys. zł,
- Telekomunikację Polską S.A. - karą w wysokości 200 tys. zł;
- Polkomtel S.A. - karą w wysokości 300 tys. zł.

Sąd Apelacyjny uchylił jednak powyższe kary, kwestionując m.in. sposób określenia przez Prezesa UKE zalecanej wysokości opłaty za przeniesienie numeru, uznając, że:

- kwota sugerowana przez abonentów nie może być jedynym kryterium ustalenia opłaty za korzystanie z przedmiotowego uprawnienia. A zatem niezastosowanie się przez operatora do kwoty wskazanej przez Prezesa UKE nie mogło być jedyną przesłanką do nałożenia kary. Nie można bowiem odrywać wysokości tej opłaty od kosztów świadczenia usługi realizującej to uprawnienie abonentów,
- opinia TNS OBOP, na której Prezes UKE oparł swoje ustalenia była wadliwa. Sąd wskazał, iż przyjęto wadliwą metodę badań (telefoniczną) oraz objęto badaniem użytkowników powyżej 15 roku życia. Zdaniem Sądu podważało to wiarygodność takiej opinii.

W związku z powyższym Prezes UKE ponownie przeanalizował opłaty za przeniesienie numeru. W tym celu:

1. dokonano analizy skarg od abonentów,

Okazało się, że tylko jedna skarga w 2008 roku dotyczyła ceny za przeniesienie numeru. Należy dodać, iż miało to miejsce u operatora, który ustalił opłatę za usługę na poziomie 180 zł. Ogromna większość skarg dotyczyła natomiast samej procedury przeniesienia numeru.

2. ustalono listę operatorów, do których ma zostać skierowane zapytanie w celu uzyskania danych i informacji na temat realizacji uprawnienia,

Prezes UKE prowadzi kontrolę przenośności w przedmiocie wykonywania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązków określonych w art. 74 ust. 1 Pt, w zakresie wynikającym z art. 71 ust. 1 pkt 1 Pt, tj. zapewnienia abonentom będącym stroną umowy o przyłączenie do publicznej sieci telefonicznej możliwości zmiany operatora i przeniesienia przydzielonego numeru do istniejącej sieci innego operatora na obszarze strefy numeracyjnej, a także obowiązków wynikających z przepisu rozdziału 4 Rozporządzenia.

3. zwrócono się do 48 dostawców usług m.in. o przekazanie informacji na temat:

I.

1. Daty wprowadzenia opłaty za przeniesienie numeru przy zmianie operatora.
2. Wysokości opłaty stosowanej/opłat stosowanych za przeniesienie numeru przy zmianie operatora od momentu jej wprowadzenia w życie do dnia 30 czerwca 2008 r.

3. Liczby przeniesionych numerów z sieci operatora, w podziale na poszczególne okresy obowiązywania różnych wysokości opłaty za przeniesienie numeru (o ile takie zróżnicowanie w czasie miało miejsce).
4. Danych dotyczących ilości abonentów rezygnujących z usług operatora:
 - a) po wygaśnięciu umowy,
 - b) w trakcie obowiązywania umowy.
5. Danych dotyczących liczby wniosków o przeniesienie numeru, które nie doszły do realizacji wraz ze wskazaniem powodów ich niezrealizowania.

II.

Poszczególnych elementów kosztowych składających się na łączny koszt związany z czynnościami niezbędnymi dla realizacji uprawnienia do przeniesienia numeru oraz odpowiadających im wartości, w tym wskazania, które z elementów kosztowych zostały uwzględnione w ramach wzajemnych rozliczeń z tytułu realizacji przedmiotowego uprawnienia (tzn. elementów kosztowych ponoszonych *stricto* przez operatora dotychczasowego i operatora przejmującego), a którymi został obciążony użytkownik w ramach opłaty detalicznej za przeniesienie numeru przy zmianie operatora.

III.

Przedstawienia wyjaśnień, na jakiej podstawie ustalono, iż stosowana wysokość opłaty za przeniesienie numeru nie zniechęca do skorzystania z tego uprawnienia. W przypadku przeprowadzenia badań ankietowych (jeżeli ustalając opłatę detaliczną za przeniesienie numeru powzięto decyzję o słuszności przeprowadzenia takich badań), które objęły m.in. sprawdzenie, ile użytkownicy odpowiednio telefonii ruchomej i stacjonarnej są skłonni zapłacić za przeniesienie numeru do innego operatora, zwrócono się o przedstawienie ich wyników z określeniem, na jakiej grupie konsumentów te badania zostały przeprowadzone.

Na dzień 8 stycznia 2009 r., wyjaśnień udzieliło 48 dostawców usług. Na podstawie informacji uzyskanych od przedsiębiorców telekomunikacyjnych zostały przygotowane poniższe zestawienia w zakresie realizacji przenoszenia numerów.

3. Wysokość jednorazowych opłat pobieranych od użytkowników przez dawców numeru

Tabela 1.

Zestawienie wysokości opłat za przeniesienie numeru stosowanych przez poszczególnych przedsiębiorców telekomunikacyjnych na przestrzeni od momentu wprowadzenia ich w życie do dnia 30 czerwca 2008 r.

Na zielono zostali zaznaczeni przedsiębiorcy, którzy z różnych powodów nie świadczą usługi przenośności

Lp.	Nazwa przedsiębiorcy	Data wprowadzenia opłaty w życie	Wyjaśnienia dodatkowe	Modyfikacje wysokości opłaty (okres obowiązywania i cena z VAT)		Obecna wysokość opłaty (stan na 30.06.08)	
1	Telekomunikacja Polska S.A	01.01.2006		01.01.06-30.06.06 122 zł	od 01.07.06 61 zł	61 zł (50 zł netto)	
2	Netia S.A	01.01.2006		01.01.06-17.08.06 73,20 zł	od 18.08.06 48,80 zł	48,80 zł (40 zł netto)	
3	Telefonia Dialog S.A	01.01.2006	Stawki 146,40zł i 49 zł stanowią opłatę za przeniesienie numeru geograficznego. Stawka 82,96 zł stanowi opłatę za przeniesienie 10 numerów DDI. W przypadku numeracji 080x Dialog w dniu 17.07.06 wprowadził opłatę w wysokości 427 zł (350 zł netto) – stawka nie ulegała zmianie	01.01.06-24.04.06 146,40 zł	25.04.06-31.05.08 49 zł	od 01.06.08 49 zł 82,96 zł	49 zł (40,16 zł netto)
4	UPC Polska Sp. z o.o.	07.07.2006		stawka nie ulegała zmianie		50 zł (40,98 zł netto)	
5	Multimedia Polska S.A.	01.06.2007		stawka nie ulegała zmianie		50 zł (40,98 zł netto)	
6	MNI Telecom Sp. z o.o.	01.01.2006	Opłata 122 zł jest opłatą za każdy numer POTS oraz każdy numer MSN (ISDN 2B+D). Opłata 146,40 zł jest opłatą za każde 10 numerów DDI (ISDN 2B+D, 30B+D). Od 18 maja 2006 roku obowiązuje jednolita cena.	01.01.06-17.05.06 122 zł 146,40 zł	od 18.05.06 48,80 zł	48,80 zł (40 zł netto)	
7	SFERIA S.A.	01.01.2006		01.01.06-04.08.06 122 zł	od 04.08.06 48,80 zł	48,80 zł (40 zł netto)	

							netto)
8	ASTER Sp. z o.o.	01.02.2006		01.02.06-01.07.06 122 zł	01.07.06-07.08.06 65 zł	od 7.08.06 50 zł	50 zł (40,98 zł netto)
9	Petrotel Sp. z o.o.	17.01.2006		17.01.06-07.08.06 122 zł	od 08.08.06 50 zł		50 zł (40,98 zł netto)
10	Multimedia Polska - Południe S.A.	01.06.2007		stawka nie ulegała zmianie			50 zł (40,98 zł netto)
11	Polska Telefonía Cyfrowa Sp. z o.o.	10.10.2005	Oplata 120 zł w okresie od 10 października 2005 do 29 marca 2006 bez Tak Tak i Heyah. Oplata 120 zł w okresie 29 marca 2006 do 1 czerwca 2006 z Tak Tak	10.10.05-31.05.06 120 zł	od 01.06.06 50 zł		50 zł (40,98 zł netto)
12	Telefony Podlaskie S. A.	01.08.2006		01.08.06-30.09.06 61 zł	od 01.10.06 48,80 zł		48,80 zł (40 zł netto)
13	VECTRA S.A.	08.2006		08.06-30.03.08 61 zł	Od 01.04.08 48,80 zł		48,80 zł (40 zł netto)
14	Spółdzielnia Telekomunikacyjna WIST	01.06.2006		stawka nie ulegała zmianie			48,80 zł (40 zł netto)
15	Intelligent Technologies S.A.	12.2007		stawka nie ulegała zmianie			50 zł (40,98 zł netto)
16	Okręgowa Spółdzielnia Telefoniczna w Tyczynie	16.08.2006		stawka nie ulegała zmianie			50 zł (40,98 zł netto)
17	Telefony Opalenickie S. A.	30.05.2006		stawka nie ulegała zmianie			48,80 zł (40 zł netto)
18	"Stella" Zakład Instalatorstwa Teleelektrycznego Z. Gawęcki		Zdaniem Stella możliwość wykonywania przedmiotowego obowiązku została zdeterminowana możliwościami operatora telekomunikacyjnego Cyfrowe Sieci Multimedialne Sp. z o.o., z którym operator zawarł umowę o połączeniu sieci,				

			a który nie wykonuje postanowień decyzji Prezesa UKE			
19	Telekomunikacja Kolejowa Sp. z o.o.		Telekomunikacja Kolejowa Sp. z o.o. zgodnie z decyzją z dnia 18 sierpnia 2008 r., znak: DT-WOT-60603-5/08(8) korzysta z zawieszenia obowiązku realizacji przedmiotowego uprawnienia do dnia 1 stycznia 2009 r.			
20	MNI S.A.	01.01.2006	Oplata 122 zł jest opłatą za każdy numer POTS oraz każdy numer MSN (ISDN 2B+D). Oplata 146,40 zł jest opłatą za każde 10 numerów DDI (ISDN 2B+D, 30B+D). Od 2 czerwca 2006 roku obowiązuje jednolita cena.	01.01.06-01.06.06 122 zł	od 02.06.06 48,80 zł	48,80 zł (40 zł netto)
21	GTS Polska Sp. z o.o.	01.04.2006	Oprócz opłaty w cennikach ISDN wprowadzonej w dniu 1 kwietnia 2006 r. wprowadzono także w dniu 1 lutego 2008 r. opłatę w cenniku ITC Biznes. GTS Polska Sp. z o.o. od dnia 1 kwietnia 2006 r. stosuje także opłaty za: przeniesienie grupy 10 numerów DDI w wysokości 120 zł, przeniesienie grupy 100 numerów DDI w wysokości 1200 zł oraz przeniesienie grupy 1000 numerów DDI w wysokości 12000 zł.	01.04.06-15.08.06 122 zł	od 16.08.06 48,80 zł	48,80 zł (40 zł netto)
22	Internet Group S.A.	01.05.2008		stawka nie ulegała zmianie		48,80 zł (40 zł netto)
23	SPRAY S.A.	16.05.2007	Spray S.A. twierdzi, iż po podjęciu decyzji o ustaleniu wysokości opłaty za przeniesienie numeru na poziomie 120,78 zł brutto oraz przedstawieniu tego faktu Prezesowi UKE, nie otrzymała decyzji zmieniającej tę wysokość, ani wyrażającej dla niej dezaprobatę, dlatego też kwota ta nie uległa zmianie do 30 czerwca 2008 r.	stawka nie ulegała zmianie		120,78 zł (99 zł netto)
24	ASTER Kraków Sp. z o.o.	01.02.2006		01.02.06-07.08.06 122 zł	Od 07.08.06 50zł	50 zł (40,98 zł netto)
25	Telbeskid Sp. z o.o.	01.06.2006		stawka nie ulegała zmianie		61 zł (50 zł netto)
26	Gawex Media Sp. z o.o.	brak danych	Gawex Media Sp. z o.o. nie posiada w cenniku opłaty za usługę przeniesienia numeru. Klienci o możliwości	cennik nie przewiduje opłaty za przeniesienie numeru		0 zł

			przeniesienia numeru informowani są każdorazowo podczas zawierania umowy oraz na podstawie informacji wywieszanej w Biurze Obsługi Klienta. Każdy abonent może skorzystać z przedmiotowego uprawnienia		
27	Kompania Węglowa S.A.	21.12.2006		stawka nie ulegała zmianie	50,02 zł (41 zł netto)
28	OPEN-NET S.A.	01.05.2006		stawka nie ulegała zmianie	48,80 zł (40 zł netto)
29	Regionalna Telewizja Kablowa L. Iwański Sp.j.	b.d.		b.d.	0 zł
30	Zespół Efektywnych Technik Obliczeniowych S.A.		Usługę połączeń telefonicznych na potrzeby Zespołu Efektywnych Technik Obliczeniowych realizuje INOTEL S.A. Całość usług związanych z połączeniami telefonicznymi, realizowana jest poprzez sieć internetową jako pakietowa transmisja danych (VoIP). ZETO nie dysponuje wydzieloną publiczną siecią telefoniczną, która byłaby w jakikolwiek sposób połączona z siecią innego operatora telekomunikacyjnego realizującego usługi telefoniczne. W związku z tym ZETO nie posiada umów o połączeniu sieci z innymi operatorami, a co za tym idzie nie ma możliwości realizowania usługi przenośności numerów dla swoich abonentów		
31	MediaTel S.A.	01.01.2006		stawka nie ulegała zmianie	50 zł (40,98 zł netto)
32	TELNAP Sp. z o.o.		Telnap Sp. z o.o. nie posiada punktu styku operatorskiego z sygnalizacją SS7 i w związku z tym wykorzystuje łącza PRA z sygnalizacji DSS1 będąc z punktu widzenia operatora od którego wykupuje łącza PRA zwykłym abonentem. W cenniku Telnap Sp. z o.o. nie występuje taka pozycja jak opłata za przeniesienie numeru do innego operatora.		
33	Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A.		Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A. zgodnie z umową z Netia S.A. ma przydzielony zakres numeracji 4625000-4625999.		

			W związku z tym, że sieć telefoniczna Bogdanka jest siecią wewnątrzzakładową, przeniesienie przydzielonego numeru do innego operatora ze względu na jej strukturę nie jest możliwe				
34	ARR ARREKS S.A.	30.04.2006		30.04.06-01.12.06 152,50 zł	od 01.12.06 48,80 zł	48,80 zł (40 zł netto)	
35	Data COM S.A.	01.03.2006		01.03.06- 31.08.06 122 zł	01.09.06- 20.09.06 61 zł	od 21.09.06 48,80 zł	48,80 zł (40 zł netto)
36	Przedsiębiorstwo Telekomunikacyjne Telgam Sp. z o.o.	04.2006		stawka nie ulegała zmianie			48,80 zł
37	Elterix S.A.	01.01.2006		01.01.06- 01.06.07 122 zł	01.06.07- 17.12.07 107,36 zł	od 17.12.07 50 zł	50 zł (40,98 zł netto)
38	Elektrownia Wodna Żarnowiec S.A.	01.09.2006		stawka nie ulegała zmianie			48,80 zł (40 zł netto)
39	Telewizja Kablowa CHOPIN Bogdan Łąga, Dariusz Schmidtke Sp. J.	brak danych		cennik nie przewiduje opłaty za przeniesienie numeru			0 zł
40	Biuro Usług Komputerowo-Internetowych "Maniera Service"		Biuro Usług Komputerowo-Internetowych "Maniera Service" jest operatorem usług dostępu do sieci Internet, usługi sieci telefonicznych rozpowszechnia na zasadzie odsprzedaży (reseller) usług GTS Polska Sp. z o.o., w związku z tym nie ma wpływu na kształtowanie opłat za przeniesienie numeru. Platforma telefonii cyfrowej VoIP firmy GTS Polska Sp. z o.o. z której Maniera Service korzysta nie umożliwia przenoszenia numerów telefonii stacjonarnej				
41	P.K. TELE Sp. J.		Pismem z dnia 20 października 2008 r., znak: DT-WOT-60603-13/08(8), Prezes UKE poinformował, iż na P.K. Tele Sp. J. nie ciąży obowiązek przenoszenia numerów do innego operatora				
42	ESPOL Sp. z o.o.	brak danych		cennik nie przewiduje opłaty za			0 zł

				przeniesienie numeru		
43	EXATEL S.A.	01.01.2006		01.01.06-30.06.06 73,20 zł	od 01.07.06 48,80 zł	48,80 zł (40 zł netto)
44	E-Telko Sp. z o.o.		E-Telko Sp. z o.o. nie świadczy usług telekomunikacyjnych użytkownikom końcowym, tj. abonentom. Klientami e-Telko są przedsiębiorcy (reselerzy), którzy nabywają usługę dostępu do sieci, a następnie odsprzedają ją dalej użytkownikom końcowym. Z uprawnienia do przeniesienia numeru mogą korzystać użytkownicy końcowi, tj. klienci reselerów. Opłata za tę usługę może zostać wprowadzona do umowy użytkownik końcowy-reseler. E-Telko nie wprowadziło takiej usługi w swoim cenniku			
45	Polkomtel S.A.	10.10.2005-dla sieci ruchomej (promocja)	Obecna cena przeniesienia numeru w ruchomej publicznej sieci telefonicznej jest opłatą promocyjną. W stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej oprócz ceny 120 zł (za przeniesienie pojedynczego numeru, jeżeli liczba jednocześnie przenoszonych numerów dla danego klienta zawiera się w przedziale od 1 do 100 numerów) stosowana jest także opłata 6,10 zł (za każdy następny numer powyżej 100, przy jednoczesnym przeniesieniu numerów, o ile stanowi kontynuację numeracji ciągłej)	10.10.05-31.05.06 120 zł	od 01.06.06 50 zł	50 zł (40,98 zł netto)
		01.01.2006-dla sieci stacjonarnej		stawka nie ulegała zmianie		120 zł (98,36 zł netto)
46	PTK Centertel Sp. z o.o.	10.10.2005		10.10.05-31.05.06 120 zł	od 01.06.06 61 zł	61 zł (50 zł netto)
47	DIANA TELEWIZJA KABLOWA Sp. J.	25.06.2007 dla SN=15		stawka nie ulegała zmianie		61 zł (50 zł netto)
		26.06.2008 dla SN=17				
48	PROFILINE Sp. z o.o.	01.03.2006		stawka nie ulegała zmianie		122 zł (100 zł netto)

W nawiązaniu do stanowiska Prezesa UKE, stwierdzającego, że stosowanie jednorazowych opłat za przeniesienie przydzielonego numeru przy zmianie operatora w wysokości wyższej niż 50 zł zniechęca użytkownika do korzystania z przedmiotowego uprawnienia, co uznaje się za realizację uprawnienia niezgodnie z przepisami art. 71 ust. 3 Pt, należy stwierdzić, iż spośród 48 dostawców usług, którzy przedstawili swoje stanowiska w tym zakresie:

1. 33 stosuje się do tego stanowiska, w tym:
 - 4 nie przewidziało opłaty za przeniesienie numeru w swoim cenniku,
 - 16 ustaliło opłatę na poziomie 48,80 zł brutto,
 - 1 ustalił opłatę na poziomie 49 zł brutto (Telefonia Dialog S.A.),
 - 12 ustaliło opłatę na poziomie 50 zł brutto.
2. 7 nie zastosowało się do stanowiska Prezesa UKE i stosuje w dalszym ciągu opłatę wyższą niż 50 zł brutto, w tym:
 - 1 (Kompania Węglowa S.A.) ustalił opłatę na poziomie 50,02 zł brutto (41 zł netto),
 - 3 (PTK Centertel Sp. z o.o., Telekomunikacja Polska S.A., DIANA TELEWIZJA KABLOWA Sp. J., Telbeskid Sp. z o.o.) ustaliło opłatę na poziomie 61 zł brutto (50 zł netto),
 - 1 (Polkomtel S.A.) ustalił opłatę na poziomie 120 zł brutto (98,36 zł netto) opłata ta ustalona została tylko dla sieci stacjonarnej,
 - 1 (Spray S.A.) ustalił opłatę na poziomie 120,78 zł brutto (99 zł netto),
 - 1 (Profiline Sp. z o.o.) ustalił opłatę na poziomie 122 zł brutto (100 zł netto),
3. 8 nie świadczy usługi przenośności numerów (wyjaśnienia poszczególnych operatorów odnośnie powodów takiej sytuacji, podane są bezpośrednio w Tabeli 1).

4. Skala przenoszenia numerów w Polsce

Tabela 2

Zestawienie informacji dotyczących ilości abonentów rezygnujących z usług operatora oraz liczby przeniesionych numerów z sieci operatora, do dnia 30 czerwca 2008 r.

Dane objęte klauzulami „*tajemnica przedsiębiorstwa*”

Lp.	Nazwa przedsiębiorcy	Liczba abonentów rezygnujących z usług operatora (ogółem)	Liczba wniosków o przeniesienie numeru które nie doszły do realizacji	Liczba numerów przeniesionych z sieci operatora w zależności od obowiązującej opłaty (wysokość opłaty/liczba przeniesionych numerów)	Liczba numerów przeniesionych z sieci operatora ogółem
		Liczba abonentów rezygnująca po wygaśnięciu umowy			Stosunek procentowy liczby abonentów, którzy zdecydowali się na skorzystanie z usługi NP, do ogólnej liczby abonentów rezygnujących z usług operatora
		Liczba abonentów rezygnująca w trakcie umowy			

Należy zauważyć, iż do dnia 30 czerwca 2008 r.:

- aż u 16 operatorów realizujących uprawnienie w okresie od wprowadzenia opłaty za usługę przeniesienia numeru, nie dokonano żadnego przeniesienia numeru,
- u 5 operatorów na przeniesienie swojego numeru do sieci innego operatora zdecydowało się do 3% wszystkich rezygnujących z ich usług abonentów,
- u 3 operatorów na przeniesienie swojego numeru do sieci innego operatora zdecydowało się od 3% do 5% wszystkich rezygnujących z ich usług abonentów,
- u 5 operatorów na przeniesienie swojego numeru do sieci innego operatora zdecydowało się od 5% do 10% wszystkich rezygnujących z ich usług abonentów,
- u 2 operatorów na przeniesienie swojego numeru do sieci innego operatora zdecydowało się powyżej 10% wszystkich rezygnujących z ich usług abonentów, przy czym górną wartością było w tym przypadku 13,70%,
- w przypadku jednego operatora zaledwie jeden z abonentów zrezygnował z usług operatora, korzystając przy tym z usługi przeniesienia numeru,
- niestety nie udało się porównać ww. zależności u 7 operatorów, którzy nie dostarczyli potrzebnych danych o całościowej liczbie abonentów rezygnującej z ich usług, bądź podali tylko dane cząstkowe, do których niemożliwe jest porównanie liczby przeniesionych numerów,

Dodatkowo należy zwrócić uwagę na relacje liczby niezrealizowanych wniosków o przeniesienie numeru, do ilości numerów faktycznie przeniesionych. Często bowiem ma miejsce sytuacja, w której pomimo złożenia wniosku o przeniesienie numeru, do samego zrealizowania uprawnienia nie dochodzi. Z wyjaśnień przedstawionych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych wynika, iż do powtarzających się powodów nie realizowania wniosków o przeniesienie numeru zaliczają oni przede wszystkim:

- rezygnację z przeniesienia numeru przez abonenta/użytkownika,
- brak pozyskania informacji przez dostawcę - dawcę numeru o podpisaniu umowy z dostawcą - biorcą numeru,
- niekompletne dokumenty dostarczone przez abonenta/użytkownika,
- odstąpienie od rozwiązywania umowy.

Część operatorów poinformowała, iż nie prowadzi statystyk, z jakich powodów przeniesienie numeru nie doszło do skutku.

5. Koszty realizacji uprawnienia oszacowane przez dawców numeru

Co do wyszczególnienia poszczególnych elementów kosztowych składających się na łączny koszt związany z czynnościami niezbędnymi dla realizacji uprawnienia do przeniesienia numeru oraz odpowiadających im wartości, należy stwierdzić, iż tylko 12 operatorów przekazało ww. dane.

Tabela 3

Zestawienie oszacowanego przez poszczególnych dostawców usług (dawców numerów) łącznego kosztu związanego z czynnościami niezbędnymi dla realizacji uprawnienia do przeniesienia pojedynczego numeru, z pobieraną przez nich opłatą detaliczną, którą ponosi abonent/użytkownik za możliwość skorzystania z tej usługi. Zestawienie obejmuje tylko operatorów którzy przedstawili takie porównanie.

Dane objęte klauzulami „*tajemnica przedsiębiorstwa*”

Lp.	Nazwa przedsiębiorcy	Suma kosztów związanych z czynnościami dla realizacji NP	Aktualna cena detaliczna za możliwość skorzystania z usługi NP stosowana przez operatora (brutto)

Jedynie 12 przedsiębiorców przedstawiło koszty, jakie muszą ponieść w celu przeniesienia jednego numeru telefonu. **Jednocześnie należy zwrócić uwagę na duże zróżnicowanie oszacowanych przez dawców numerów łącznych kosztów przeniesienia jednego numeru telefonicznego. Zdaniem dostawców wynoszą one od ok. 64 zł do 600 zł. Takie zróżnicowanie wynika z różnego sposobu określania tych kosztów, tj. różnych elementów kosztowych oraz różnej ich wyceny.** Przedstawione przez przedsiębiorców koszty można jedynie podzielić na 3 grupy wg źródeł ich powstawiania:

1. koszty implementacji odpowiednich systemów odpowiedzialnych za prawidłowe funkcjonowanie usługi przenośności numerów,
2. koszty związane z przyjęciem od abonenta/użytkownika i rejestracją wniosku o przeniesienie numeru (m.in. przyjęcie i rejestracja wniosku, koszty wysyłki pism, połączeń telefonicznych, koszty pracy osób zatrudnionych bezpośrednio przy tych czynnościach),
3. koszty związane z techniczną obsługą procesu przeniesienia numeru od przedsiębiorcy-dawcy do przedsiębiorcy-biorcy.

Powyższe koszty można podzielić na koszty poniesione (pkt 1) oraz koszty ponoszone (pkt 2 i 3). Należy jednak podkreślić, iż nie wszyscy przedsiębiorcy umieścili koszty poniesione (pkt 1) jako składową całego kosztu przeniesienia, mimo że wszyscy musieli taki koszt ponieść.

Przedstawiając składowe koszty, przedsiębiorcy często nie informowali, którymi konkretnymi elementami zostaje obciążony użytkownik, w postaci opłaty detalicznej, a jeśli dokonywali takiego rozróżnienia to elementy przez nich wskazywane nie były jednakowe.

Na podstawie aktualnie dostępnych danych oraz odnosząc się do twierdzenia z wyroku Sądu Apelacyjnego, iż kwota sugerowana przez abonentów nie może być jedynym kryterium ustalenia opłaty za korzystanie z przedmiotowego uprawnienia, nie można bowiem odrywać wysokości tej opłaty od kosztów świadczenia usługi realizującej to uprawnienie abonentów, należy stwierdzić, że:

1. dawcy numerów stosują różną metodologię obliczania kosztów realizacji przenoszenia numerów, co powoduje nieporównywalność tych danych, a ustalenie na ich podstawie średniej wysokości tych kosztów doprowadziłoby do uzyskania niewłaściwej wielkości,
2. nie ma podstaw prawnych do określenia przez Prezesa UKE jednolitego standardu obliczania kosztów,
3. bez względu na przyjętą przez dostawców metodologię szacowania kosztów przeniesienia numeru żadna z cen detalicznych stosowanych obecnie przez 12 przedsiębiorców, którzy przedstawili koszty, ich nie pokrywa,
4. przedsiębiorcy telekomunikacyjni wskazują, iż wszystkie próby ustalenia stawki opartej na kosztach (bez względu na metodologię), dają cenę usługi przewyższającą tę, o której mowa w stanowisku Prezesa UKE z dnia 28 marca 2006 r.,
5. jedynym ustawowym kryterium ustalenia jednorazowej opłaty, która może zostać pobrana od abonenta za przeniesienie numeru, jest wymóg określony w art. 71 ust. 3 Pt, aby wysokość tej opłaty nie zniechęcała do korzystania z tego uprawnienia. Z art. 41 ust. 1 Pt, jasno wynika, iż jedynie opłaty międzyoperatorskie powinny być zorientowane kosztowo („opłaty za wzajemne korzystanie z połączonych sieci”).

Odnosnie przedstawienia wyjaśnień, na jakiej podstawie ustalono, iż stosowana wysokość opłaty za przeniesienie numeru nie zniechęca do skorzystania z tego uprawnienia, w wyjaśnieniach przedsiębiorców pojawiały się najczęściej dwie odpowiedzi. Większość przy ustalaniu przedmiotowej stawki sugerowała się przede wszystkim raportem TNS OBOP i stanowiskiem Prezesa UKE opublikowanym na stronie internetowej UKE w dniu 28 marca 2006 r., zgodnie z którym stosowanie jednorazowej opłaty za przeniesienie przydzielonego numeru przy zmianie operatora w wysokości wyższej niż 50 zł zniechęca użytkownika do korzystania z przedmiotowego uprawnienia. Dodatkowo, duża część przedsiębiorców (przede wszystkim przedsiębiorców lokalnych i posiadających niewielką liczbę abonentów) jako podstawę ustalenia stosowanej przez nich opłaty detalicznej za przeniesienie numeru podało analizę wysokości takiej opłaty stosowanej przez innych przedsiębiorców (większość sugerowała się opłatami stosowanymi przez największych rynkowych graczy). Spośród 48 przedsiębiorców telekomunikacyjnych, którzy przedstawili swoje stanowiska, 13 nie udzieliło wyjaśnień, na jakiej podstawie ustalili stosowaną przez siebie wysokość opłaty. Można jednak przypuszczać, iż powody są analogiczne do wskazanych powyżej.

Inne podstawy ustalania opłaty za przeniesienie podawane przez przedsiębiorców to m.in.:

- benchmarki UE oraz chęć zwiększenia konkurencyjności i poprawienie wizerunku,
- założenie, że opłata nie może zniechęcać klientów do korzystania z usługi, ma pokryć (po ok. 5 latach) koszty funkcjonowania procesu przenoszenia numerów, nie powinna być wyższa niż opłata aktywacyjna, nie powinna przekraczać opłat stosowanych w innych krajach EU w momencie wprowadzania tej usługi na rynek,
- wyznaczenie wysokości opłaty detalicznej administracyjnie pod groźbą kary pieniężnej nakładanej decyzją Prezesa UKE,

- opinie, iż to nie wysokość opłaty jest najważniejsza ale czas, w którym numer jest przenoszony,
- opinia, że ilość przeniesionych numerów wskazuje, że cena nie stanowi ograniczenia.

Jednocześnie należy zauważyć, iż z przekazanych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych wyjaśnień wynika, iż tylko 2 z nich przy określaniu wysokości opłaty detalicznej za przeniesienie numeru, przeprowadziło badania ankietowe, które objęły m.in. sprawdzenie, ile użytkownicy są skłonni zapłacić za przeniesienie numeru do innego operatora.

Podsumowując, należy stwierdzić, iż pomimo wysokich kosztów związanych ze świadczeniem usługi przenośności numerów, większość przedsiębiorców oparło stosowaną przez siebie cenę detaliczną za tą usługę na stanowisku Prezesa UKE. Wydanie tego stanowiska spowodowało zatem obniżenie cen przez przedsiębiorców, którzy do tej pory stosowali opłaty wyższe.

6. Oferty biorców numerów dla użytkowników przenoszących do nich numer

W rozdziale tym zostaną przedstawione tylko oferty dostawców - biorców numerów z rynku telefonii komórkowej. Rola przenośności na tym rynku jest bowiem większa niż na rynku telefonii stacjonarnej. Telefonii komórkowa uzyskuje coraz większą przewagę nad telefonią stacjonarną, objawiającą się:

- spadającą wartością rynku telefonii stacjonarnej, w porównaniu do stałego wzrostu wartości rynku telefonii komórkowej,
- penetracją rynku telefonii komórkowej wynoszącą ponad 100%, wynikającą przede wszystkim z szybkiego spadku cen na tym rynku,
- wzrostem liczby graczy,

a przez to także stałym wzrostem konkurencji.

Ponadto, w przypadku telefonii stacjonarnej istnieją alternatywne w stosunku do usługi przeniesienia numeru sposoby zmiany operatora bez konieczności zmiany przydzielonego numeru (LLU, WLR).

Z powszechnie dostępnych informacji (kampanie reklamowe, strony internetowe dostawców usług, ulotki) wynika, iż biorczy numerów w telefonii komórkowej rekompensują abonentom opłatę za przeniesienie numeru w postaci dodatkowych promocji, ulg i obniżek, niedostępnych dla innych użytkowników. Poniżej zostały przedstawione przykłady takich działań:

- ze strony internetowej www.orange.pl wynika, iż w przypadku przejścia do tej sieci, przy jednoczesnym zachowaniu dotychczasowego numeru telefonu, klientowi przy wyborze określonych ofert przysługuje rabat w wysokości 100% na abonament przez pierwsze 3 miesiące korzystania z oferty, a także pakiety minut do wykorzystania we wszystkich sieciach oraz dodatkowe usługi do wyboru,
- ze strony internetowej www.plus.pl wynika, iż przenosząc numer do tej sieci oraz wybierając określoną ofertę, abonent otrzyma tzw. „Pakiet powitalny” o łącznej wartości 61 zł, do wykorzystania na połączenia do sieci Plus i na numery stacjonarne (pakiet rozbity jest na 5 pierwszych okresów rozliczeniowych, w każdym z nich abonent otrzymuje do wykorzystania 12,20 zł),
- z warunków oferty promocyjnej „Telefoniczna okazja. Specjalne warunki”, zamieszczonej na stronie internetowej www.era.pl, skierowanej do abonentów, którzy przenoszą numer do tej sieci, wynika, iż opłata aktywacyjna za przyłączenie do sieci wynosi 1 zł (zamiast standardowych 49 zł) oraz, że opłata abonamentowa w pierwszym cyklu rozliczeniowym wynosić będzie 1 zł (bez względu na wysokość abonamentu przez pozostały czas trwania umowy promocyjnej),
- z warunków oferty promocyjnej „Mój numer w Play”, zamieszczonej na stronie internetowej www.playmobile.pl, skierowanej do osób, które przenosząc numer od swojego dotychczasowego operatora do Play i wybierając odpowiednią ofertę, otrzymają rabat na abonament w wysokości 50% jego wartości przez 3 pierwsze okresy rozliczeniowe lub ww. rabat przez 3 pierwsze okresy rozliczeniowe oraz dodatkowo pakiet 1500 minut na połączenia do sieci Play przez cały okres świadczenia usługi i pakiet 200 SMS do wszystkich krajowych sieci komórkowych przez 5 okresów rozliczeniowych.

Z powyższego wynika, iż koszt przeniesienia numeru, który ponosi użytkownik lub abonent jest potem zwracany przez biorcę, w postaci różnych ulg i usług, świadczonych w ramach ofert promocyjnych, przygotowanych specjalnie dla osób, które zdecydowały się skorzystać z jego usług, korzystając jednocześnie z uprawnienia do przeniesienia numeru. Należy zauważyć, że korzyści wynikające dla użytkowników ze wszystkich ww. ofert operatorów komórkowych w pełni rekompensują im opłatę za przeniesienie numeru, oscylując u tych operatorów w granicach 50-61 zł brutto. W związku z tym, należy stwierdzić, iż *de facto* koszt przeniesienia numeru ponosi dostawca-biorca numeru.

7. Przenośność numerów w krajach Unii Europejskiej

Zaprezentowane poniżej dane pochodzą z 13 Raportu implementacyjnego dot. rozwoju jednolitego europejskiego rynku komunikacji elektronicznej w 2007 r. „*Progress report on the single European electronic communications market 2007 (13th report)*”. Raport został opublikowany w dniu 19 marca 2008 r. przez KE na stronie internetowej:

[http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomm/doc/library/annualreports/13th/SEC\(2008\)356DTSVol2final.pdf](http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomm/doc/library/annualreports/13th/SEC(2008)356DTSVol2final.pdf).

7.1. Przenośność numerów w sieciach ruchomych w krajach UE w 2007 r.

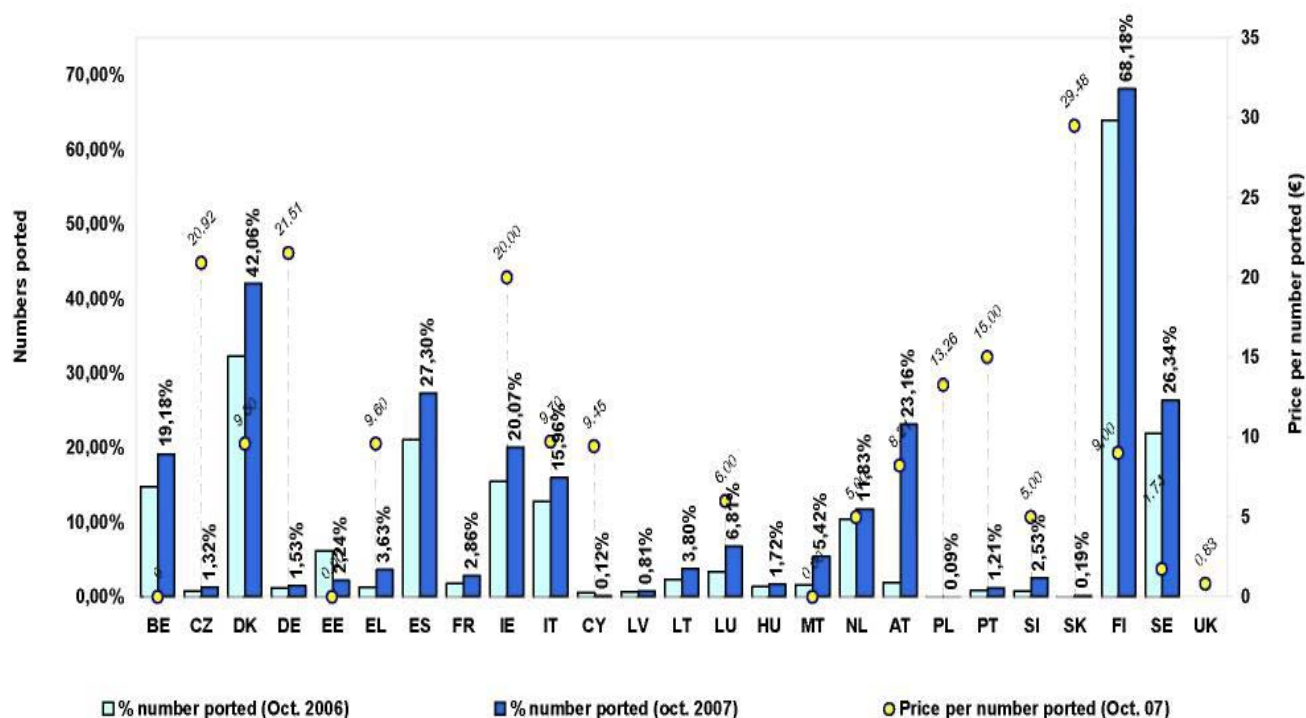
Dane odnoszące się do liczby przeniesionych numerów zostały podane z reguły na dzień 1 października 2007 r. W przypadku danych odnoszących się do innego okresu, został on wyszczególniony pod odpowiednim wykresem.

Liczba przeniesionych numerów w sieciach ruchomych w 2007 r. wzrosła w stosunku do 2006 r. o 7,13 milionów numerów. W październiku 2007 r. prawie 47 milionów abonentów przeniosło swoje numery od momentu stworzenia im takiej możliwości (informacje te nie uwzględniają danych dla Polski i Wielkiej Brytanii).

W Bułgarii i Rumunii usługa przenośności numerów w 2007 r. nie była dostępna, natomiast tylko jeden kraj – Słowacja, rozpoczęła implementację przenośności numerów w 2007 r. (w innych proces ten rozpoczął się wcześniej). W 2007 r. znaczący wzrost ilości przeniesionych numerów odnotowano na Malcie i w Grecji.

Na poniższym wykresie zostały przedstawione dane dotyczące procentu przeniesionych numerów w sieciach mobilnych dla poszczególnych krajów UE w październiku 2006 i 2007 r., wraz z ceną jednostkową za przeniesienie numeru w tych sieciach w Euro.

Mobile ported numbers and price of mobile number portability, October 2007

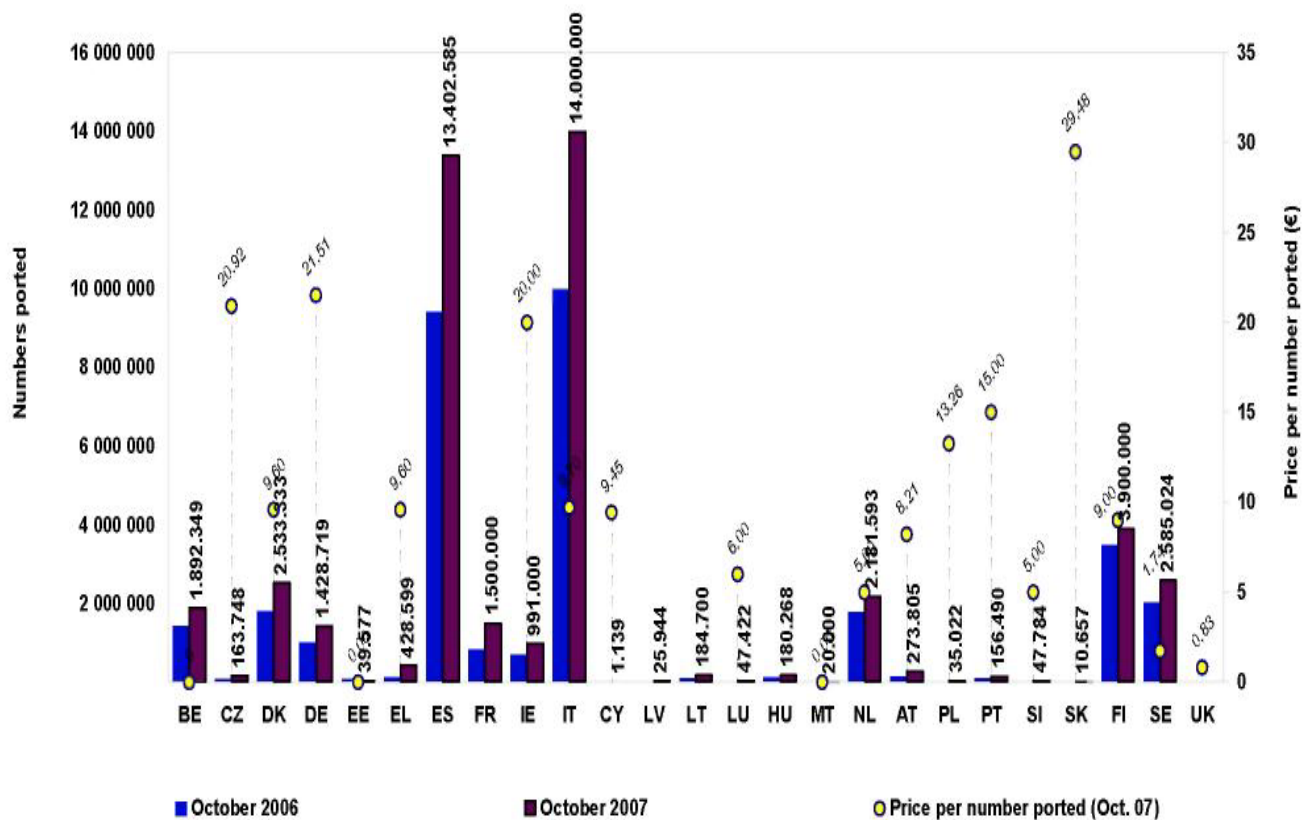

Jak wynika z powyższego wykresu, w październiku 2007 r. najwyższy odsetek przeniesionych numerów w stosunku do ogólnej liczby abonentów telefonii ruchomej odnotowano w Finlandii – 68,18%. Kolejnym krajem była Dania, dla której odsetek ten wyniósł 42,06%, a na trzecim miejscu Hiszpania – 28,87%. Odsetek przeniesionych numerów dla krajów UE liczony w stosunku do ogólnej liczby abonentów sieci ruchomych w 2007 r. wyniósł natomiast 9,3%. Natomiast odsetek ten w przypadku Polski osiągnął jedynie 0,09%, co daje ostatnie miejsce wśród 25 państw członkowskich.

W związku z tym, średni odsetek numerów przeniesionych w telefonii komórkowej (w stosunku do ogólnej liczby abonentów telefonii ruchomej), zmierzony dla wszystkich krajów UE, jest ok. 100-krotnie wyższy niż dla Polski.

Poniższy wykres przedstawia dane dotyczące liczby przeniesionych numerów w sieciach mobilnych dla poszczególnych krajów UE w październiku 2006 i 2007 r. wraz z ceną jednostkową za przeniesienie numeru w tych sieciach w Euro.

Mobile ported numbers and price of mobile number portability, October 2007

Data on mobile numbers ported is not available for UK and Poland while number portability in Bulgaria and Romania is not yet implemented.

Lithuania: Numbers are ported free of charge.

Luxembourg: The data is from August 2006.

Malta: Not including port backs.

Netherlands: Price is a rough estimate by NRA.

Portugal: Value reports to July 2007 excluding VAT.

Finland: Average fee, varies from 5 to 12.

Jak wynika z powyższego wykresu, najwięcej numerów komórkowych przeniesiono w Hiszpanii i we Włoszech (w obu przypadkach około 14 milionów). Najmniej numerów zostało z kolei przeniesionych na Cyprze (ok. 1 tys. numerów), Słowacji (ok. 10 tys. numerów) i Malcie (ok. 20 tys. numerów).

Polska z ok. 35 000 numerami przeniesionymi w telefonii komórkowej w okresie od grudnia 2006 r. do października 2007 r. zajmuje 20 miejsce na 25 przedstawionych państwach.

W odniesieniu do wysokości opłaty za przeniesienie numeru telefonu w telefonii komórkowej, należy zauważyć, iż w Raporcie ujęto dane tylko dla 20 państw (na 25).

W 3 państwach (Belgii, Estonii i Malcie) opłata za przeniesienie numeru w telefonii komórkowej nie jest pobierana. Opłata za tą usługę pobierana jest natomiast w 17 krajach (najwyższa na Słowacji – 29,48€, najniższa w Wielkiej Brytanii – 0,83€). Średnia arytmetyczna opłat z 17 krajów wynosi 11,43€. W Polsce średnia opłata wynosi 13,26€, czyli jest o ok. 16% wyższa od ww. średniej. W 5 państwach stosowane opłaty są wyższe niż w Polsce, natomiast w 11 niższe.

Analizując zależność pomiędzy wysokością opłat, a ilością przeniesionych numerów należy zauważyć, iż cena nie jest jedynym parametrem/czynnikiem, który decyduje o popularności usługi przenośności numerów (dla porównania: we Finlandii oraz na Cyprze, gdzie ceny za przeniesienie numeru kształtują się na tym samym poziomie ok. 9€, na skorzystanie z tej usługi zdecydowało się odpowiednio 68,18% oraz 0,12% ogółu abonentów telefonii mobilnej). Wydaje się, iż o popularności usługi decyduje procedura przeniesienia numeru, w szczególności czas jego przeniesienia oraz konkurencyjność na rynku (atrakcyjność ofert dla abonentów).

7.2. Przenośność numerów w sieciach stacjonarnych w krajach UE w 2007 r.

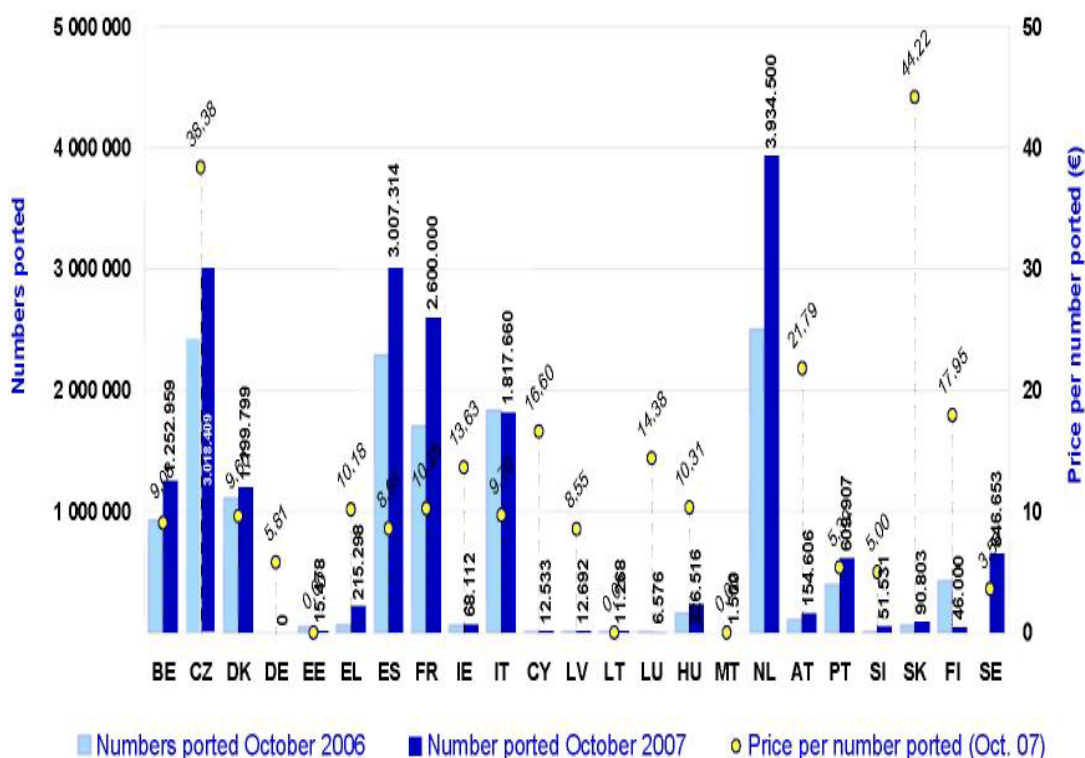
Dane w Raporcie pochodzą od krajowych regulatorów i odnoszą się do numerów przeniesionych do dnia 1 października 2007 r. W przypadku danych z innego okresu, okres ten został wyszczególniony pod odpowiednim wykresem.

Zgodnie z danymi na październik 2007 r., prawie 19 milionów abonentów w 23 krajach UE przeniosło swoje numery w sieciach stacjonarnych od momentu rozpoczęcia świadczenia takiej usługi przez operatorów. Znaczący wzrost korzystania z tego uprawnienia odnotowano w Grecji, Hiszpanii, Francji, Holandii, Słowenii i Czechach.

Podobnie jak w przypadku przenośności numerów w sieciach ruchomych, w Rumunii i Bułgarii przenośność numerów w sieciach stacjonarnych w 2007 r. nie miała miejsca, a rozpoczęcie świadczenia tejże usługi planowane było na 2008 r. W 2007 r. jedynie Słowacja rozpoczęła świadczenie przenośności numerów w sieciach stacjonarnych dla swoich abonentów.

Poniższy wykres przedstawia liczbę przeniesionych numerów w sieci stacjonarnej w październiku 2006 i 2007 r. w wybranych krajach UE oraz cenę jednostkową w Euro za tą usługę. Należy zauważyć, iż porównaniem tym nie została objęta Polska.

Fixed ported numbers and price per number ported, October 2007

Jak wynika z powyższego wykresu, najczęściej numerów w telefonii stacjonarnej zostało przeniesionych w Holandii (ok. 4 mln numerów) oraz Czechach i Hiszpanii (w obu przypadkach ok. 3 mln numerów).

Średnia opłata za przeniesienie numeru stacjonarnego w Polsce wynosi ok. 50 zł, tj. 13,26€ (na podstawie przyjętego w raporcie kursu euro wynoszącego ok. 3,77 zł).

Należy zauważyć, iż jeśli chodzi o segment telefonii stacjonarnej dane do Raportu przekazały 23 państwa, natomiast informacje na temat ceny za przeniesienie numeru 22 państwa (takich informacji nie przekazała Holandia). Na Litwie, Malcie oraz w Estonii nie pobiera się opłat za przeniesienie numeru w sieciach stacjonarnych. Opłaty za tę usługę pobierane są natomiast w 19 krajach (najwyższa na Słowacji – 44,22€ oraz w Czechach – 38,38€, najniższa w Szwecji – 3,56€). Średnia arytmetyczna tych opłat dla 19 państw wynosi 13,84€. W Polsce średnia opłata wynosi 13,26€, czyli jest o ok. 4% niższa od ww. średniej. W 7 państwach stosowane opłaty są wyższe niż w Polsce, natomiast w 14 niższe.

Tak jak w przypadku telefonii komórkowej, należy stwierdzić, iż cena nie jest decydującym parametrem/czynnikiem, który wpływa na popularność usługi przenośności numerów.

Podsumowując, państwami UE, w których opłata za przeniesienie numeru nie jest pobierana, są:

- Estonia (zarówno w przypadku przeniesienia numeru w sieci komórkowej jak i stacjonarnej),
- Malta (zarówno w przypadku przeniesienia numeru w sieci komórkowej jak i stacjonarnej),

- Belgia (wyłącznie w przypadku przeniesienia numeru w sieci komórkowej),
- Litwa (wyłącznie w przypadku przeniesienia numeru w sieci stacjonarnej),

Jednocześnie należy zauważyć, iż w przypadku Rumunii, która nie została ujęta w raporcie, gdyż dopiero w październiku 2008 r. wprowadziła możliwość przenoszenia numerów pomiędzy operatorami telekomunikacyjnymi, koszty ponoszone pomiędzy operatorami zostały podzielone na:

- koszty związane z wprowadzeniem możliwości przenoszenia numerów w sieci operatora,
- koszty przeniesienia numeru,
- koszty połączenia do przeniesionego numeru.

Jak wynika z zapowiedzi rumuńskiego regulatora ANC, powyższe koszty będą ponoszone przez operatorów. Dostawca usług, który przenosi numer będzie odzyskiwał koszt poniesiony w trakcie przenoszenia numeru do operatora akceptującego nowy numer.

Powyższe informacje świadczą o tym, iż istnieją w UE państwa, w których opłaty za przeniesienie numerów (zarówno w sieciach komórkowych jak i stacjonarnych) nie są pobierane. Opublikowane 19 marca 2009 r. wyniki 14 Raportu Implementacyjnego, pozwolą uzyskać informację, czy kolejne państwa członkowskie zrezygnowały z opłat pobieranych od abonentów za przedmiotową usługę.

8. Badania dotyczące poziomu cen, jakich oczekiwaliby konsumenci za przeniesienie numeru

Ta część opracowania pozwoli porównać, jak zmieniły się oczekiwania konsumentów, w zakresie ceny za przeniesienie numeru na przestrzeni 2 lat, tj. od opublikowania stanowiska Prezesa UKE w sprawie wysokości opłat za przeniesienie przydzielonego numeru przy zmianie operatora, pobieranych od użytkowników, do dnia opublikowania raportów „Rynek telekomunikacyjny w Polsce w 2008 r. Klienci Instytucjonalni” oraz „Rynek telekomunikacyjny w Polsce w 2008 r. Klienci Indywidualni”.

Zaprezentowane poniżej dane pochodzą z:

- raportu z badań ankietowych „Przenośność numerów telefonii stacjonarnej i komórkowej” wykonanego dla UKE przez TNS OBOP, opublikowanego na stronie internetowej UKE w dniu 28 marca 2006 r.,
- badania konsumenckiego przeprowadzonego na zlecenie UKE przez Centrum Badań Marketingowych INDICATOR, którego rezultaty zostały w dniu 30 kwietnia 2008 r. opublikowane na stronie internetowej UKE w raporcie „Rynek telekomunikacyjny w Polsce w 2007 r.”,
- badania przeprowadzonego na zlecenie UKE przez Centrum Badań Marketingowych INDICATOR, którego wyniki zostały opublikowane na stronie internetowej UKE w dniu 29 stycznia 2009 r. w raporcie „Rynek telekomunikacyjny w Polsce w 2008 r. Klienci Instytucjonalni” oraz w dniu 30 stycznia 2009 r. w raporcie „Rynek telekomunikacyjny w Polsce w 2008 r. Klienci Indywidualni”.

8.1. Wyniki badania ankietowego przeprowadzonego przez TNS OBOP w 2006 r.

Na pytanie: „Ile był(a)by Pan(i) skłonna zapłacić za przeniesienie jednego numeru telefonu komórkowego do innego operatora?”, klienci indywidualni odpowiedzieli, iż są skłonni zapłacić średnio 46 zł za przeniesienie numeru, a klienci biznesowi średnio 60 zł. Należy podkreślić, iż wśród klientów indywidualnych 7% uznało, iż za tę usługę nie powinna być pobierana żadna opłata. Tego samego zdania było 18% klientów biznesowych.

Badanie wskazało także, iż nie ma znaczącej różnicy między średnią kwotą, jaką są skłonni przeznaczyć za przeniesienie numeru indywidualni klienci opłacający telefon komórkowy w systemie pre-paid, a średnią kwotą indywidualnych klientów telefonii komórkowej w systemie post-paid. Obie grupy gotowe są zapłacić podobną sumę pieniędzy (46/48 zł). Podkreślić należy, iż w wypadku klientów pre-paid, 11% z nich uznało, że usługa ta powinna być darmowa, natomiast w wypadku klientów post-paid tego zdania było 6%.

Na pytanie: „Ile był(a)by Pan(i) skłonna zapłacić za przeniesienie jednego numeru telefonu stacjonarnego do innego operatora?”, klienci biznesowi odpowiedzieli, że byłoby to średnio 66 zł, natomiast klienci indywidualni stwierdzili, że są skłonni zapłacić średnio 33 zł. W przypadku klientów biznesowych 17%, a w przypadku klientów indywidualnych 9% uznało, iż usługa ta powinna być darmowa.

8.2 Wyniki badania konsumenckiego przeprowadzonego przez INDICATOR w 2007 r.

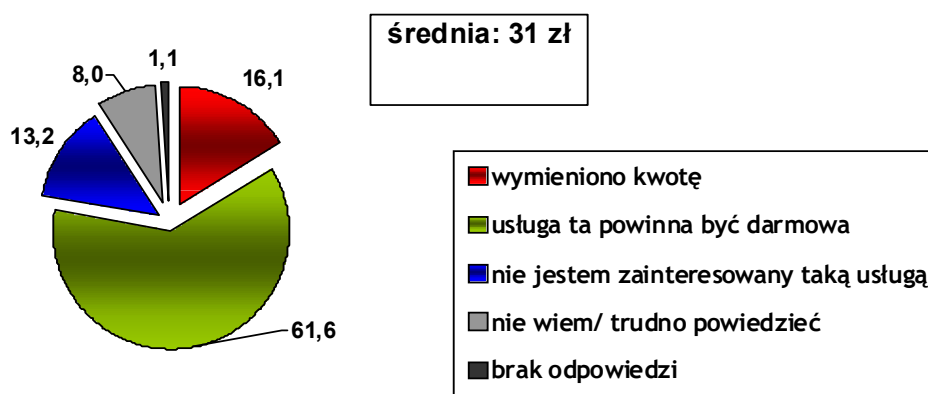
W przypadku raportu „Rynek telekomunikacyjny w Polsce w 2007 r.”, niektóre z przedstawionych powyżej wartości uległy znacznej zmianie. Poniżej przedstawione zostały pytania jakie zadano respondentom wraz z wykresami i wyjaśnieniami.

Jaką kwotę byłby/łaby Pan(i) w stanie zapłacić za zachowanie numeru telefonu komórkowego przy zmianie operatora (tzw. przenośność numerów)?

Pytanie zadano wyłącznie respondentom, którzy mają telefon komórkowy.

61,6% badanych uważa, że zachowanie numeru telefonu przy zmianie operatora powinno być bezpłatne. 16,1% badanych jest skłonna zapłacić za tę usługę średnio ok. 31 zł. 13,2% badanych nie jest taką usługą w ogóle zainteresowana.

Wykres. Opłata za przenoszenie numerów (w %, N=1234)

Osoby, które skłonne byłyby zapłacić za zachowanie dotychczasowego numeru telefonu komórkowego przy zmianie operatora, najczęściej wskazują przedział 21-30 zł (23,7%), ale podobny odsetek (22,1%) chciałby za tę dogodność zapłacić poniżej 10 zł. Również co piąty badany byłby skłonny za tę możliwość zapłacić 31-50 zł.

Jaką kwotę był(a)by Pan(i) w stanie ponieść za zachowanie numeru telefonu stacjonarnego przy zmianie operatora?

Pytanie zadano respondentom posiadającym telefon stacjonarny, komórkowy lub oba.

Ponad połowa badanych (50,7%) nie zamierza ponosić dodatkowych opłat za zachowanie dotychczasowego numeru. Tylko co siódmy ankietowany (14,7%) godzi się na takie obciążenie i średnio mógłby za taką dogodność zapłacić średnio - 48 zł.

Wykres. Deklaracja opłaty za zachowanie numeru telefonu stacjonarnego przy zmianie operatora (w %, N=1424)

8.3 Wyniki badania ankietowego przeprowadzonego przez INDICATOR w 2008 r.

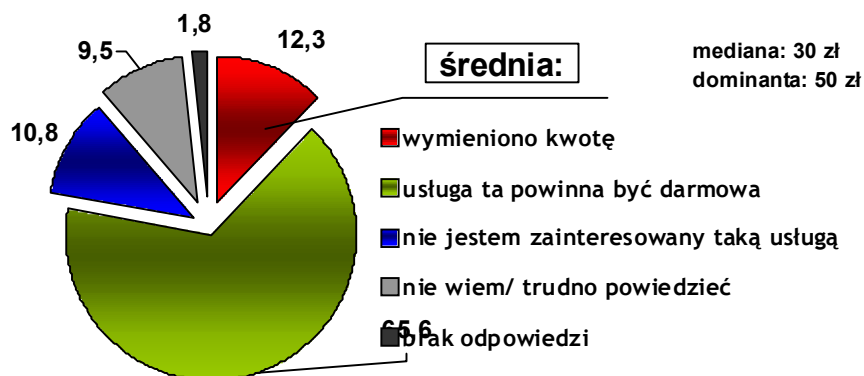
Z raportu „Rynek telekomunikacyjny w Polsce w 2008 r. Klienci Indywidualni” wynika, że przedstawione powyżej wartości uległy zmianie.

Jaką kwotę byłby/łaby Pan(i) w stanie zapłacić za zachowanie numeru telefonu komórkowego przy zmianie operatora (tzw. przenośność numerów)

Pytanie zadano wyłącznie respondentom, którzy mają telefon komórkowy.

65,6% badanych uważa, że zachowanie numeru telefonu przy zmianie operatora powinno być bezpłatne. 12,3% badanych jest skłonna zapłacić za tę usługę średnio ok. 34 zł. 10,8% badanych nie jest taką usługą w ogóle zainteresowana.

Wykres. Opłata za przenoszenie numerów (w %, N=1328)

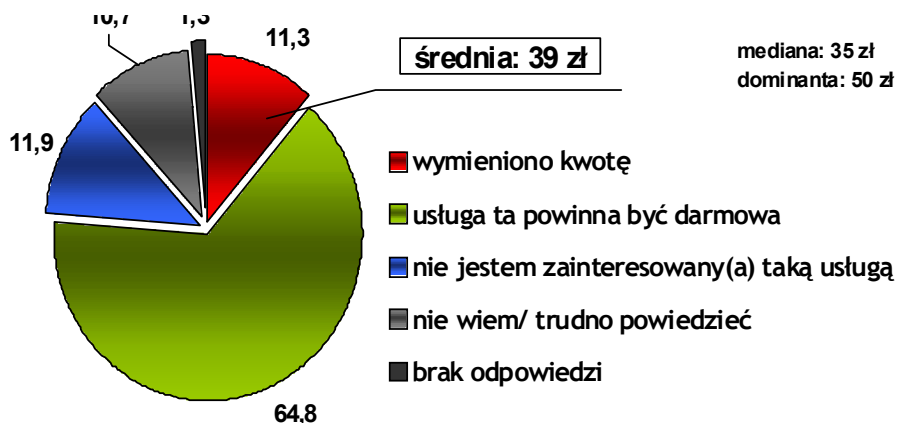
Osoby, które skłonne byłyby zapłacić za zachowanie dotychczasowego numeru telefonu komórkowego przy zmianie operatora najczęściej wskazują przedział 31-50 zł (32,9%), nieco mniejszy odsetek (28,0%) chciałby za tę dogodność zapłacić od 21 do 30 zł.

Jaką kwotę był(a)by Pan(i) w stanie ponieść za zachowanie numeru telefonu stacjonarnego przy zmianie operatora?

Pytanie zadano respondentom posiadającym telefon stacjonarny.

Prawie dwie trzecie osób (64,8%) posiadających telefon stacjonarny nie zamierza ponosić dodatkowych opłat za zachowanie dotychczasowego numeru. Tylko jedna na dziesięć osób (11,3%) godzi się na takie obciążenie i według deklaracji mogłaby za taką dogodność zapłacić średnio - 39 zł.

Wykres. Deklaracja opłaty za zachowanie numeru telefonu stacjonarnego przy zmianie operatora dla wszystkich osób posiadających telefon stacjonarny (w %, N=934)

Wyniki badania wskazują, iż dla ponad połowy badanych (52,9%), którzy posiadają telefon stacjonarny i deklarują chęć ponoszenia opłat za przeniesienie numeru telefonu stacjonarnego kwota ta nie powinna być wyższa niż 40 zł, ale jednocześnie 37,7% osób z tej grupy jest skłonnych zaakceptować kwotę w przedziale 41-50 zł. Niewielki odsetek (8,5%) godzi się na opłaty wyższe niż 50 zł.

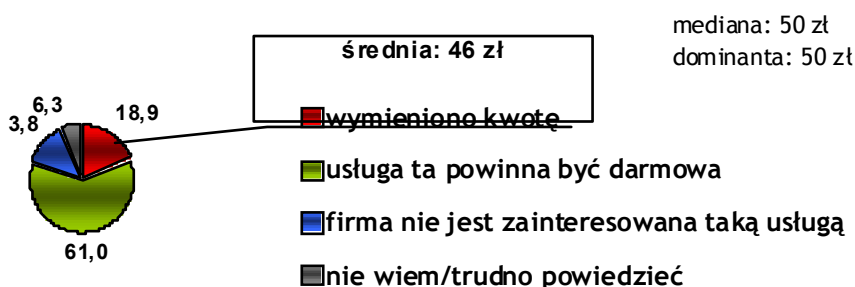
Badania za rok 2008 objęły także klientów instytucjonalnych, którzy odpowiedzieli na analogiczne pytania dotyczące telefonii komórkowej i stacjonarnej:

Pozostawienie numeru telefonu przez operatora może wiązać się z dodatkową opłatą. Ile Pana(i) firma byłaby skłonna zapłacić, aby skorzystać z możliwości przeniesienia numerów telefonów stacjonarnych do innego operatora?

Pytanie zadano klientom biznesowym posiadającym telefon stacjonarny.

Prawie dwie trzecie badanych (61,0%), którzy posiadają telefon stacjonarny twierdzi, że usługa przeniesienia numerów telefonów stacjonarnych do innego operatora powinna być darmowa. Tylko co piąty ankietowany (18,9%) wymienia kwotę i średnio mógłby za taką usługę zapłacić ok. 46 zł. Brak zainteresowania taką usługą wyraża 13,8% firm.

Wykres. Deklaracja opłaty za możliwość przeniesienia numerów telefonów stacjonarnych przy zmianie operatora (w %, N rzeczywiste=363)

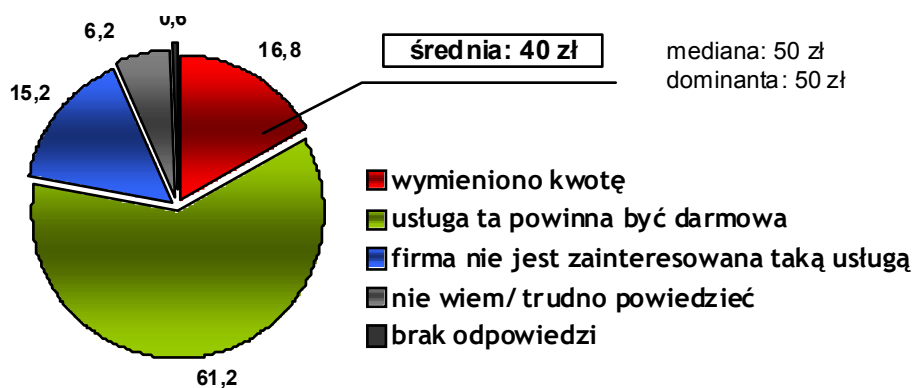
Klienci biznesowi, którzy skłonni byliby zapłacić za zachowanie dotychczasowego numeru telefonu stacjonarnego przy zmianie operatora, najczęściej wskazują przedział 41-50 zł (42,4%). Nieco mniejszy odsetek (39,4%) chciałby jednak za taką możliwość płacić kwoty niższe – do 30 zł.

Ile Pana(i) firma byłaby skłonna zapłacić, aby skorzystać z możliwości przeniesienia numerów telefonów komórkowych do innego operatora?

Pytanie zadano klientom biznesowym posiadającym telefon komórkowy.

Prawie dwie trzecie badanych (61,2%) posiadających telefony komórkowe twierdzi, że usługa przeniesienia numerów telefonów komórkowych do innego operatora powinna być darmowa. Tylko co szósty ankietowany (16,8%) wymienia kwotę i średnio mógłby za usługę zapłacić ok. 40 zł. Brak zainteresowania taką usługą wyraża 15,2% firm.

Wykres. Deklaracja opłaty za możliwość przeniesienia numerów telefonów komórkowych przy zmianie operatora (w %, N rzeczywiste=362)

Klienci biznesowi, którzy skłonni byliby zapłacić za zachowanie dotychczasowego numeru telefonu komórkowego przy zmianie operatora, najczęściej wskazują przedział 41-50 zł (46,6%). Nieznacznie mniejszy odsetek (43,4%) chciałby jednak za taką możliwość płacić kwoty niższe – do 30 zł.

8.4. Podsumowanie wyników badań.

Podsumowując przeprowadzone w 2006, 2007 i 2008 roku badania, DDRT przedstawia poniżej zestawienia w latach 2006 - 2008 r.:

- średniej wysokości opłat za przeniesienie numeru,
- odsetek badanych deklarujących chęć ponoszenia opłat za przeniesienie numeru,
- odsetek badanych deklarujących, iż usługa ta powinna być bezpłatna.

Średnia wysokość opłat za przeniesienie numeru deklarowana przez klientów w okresie 2006 – 2008 r.

Typ klientów	Rodzaj opłaty	Średnia wysokość opłaty		
		2006	2007	2008
Klienci indywidualni	Średnia opłata za przeniesienie numeru komórkowego	46 zł	31 zł	34 zł
	Średnia opłata za przeniesienie numeru stacjonarnego	33 zł	48 zł	39 zł
Klienci instytucjonalni	Średnia opłata za przeniesienie numeru komórkowego	60 zł	b.d.	40 zł
	Średnia opłata za przeniesienie numeru stacjonarnego	66 zł	b.d.	46 zł

Odsetek badanych deklarujących chęć poniesienia opłat za przeniesienie numeru w latach 2006-2008:

Typ klientów	Rodzaj opłaty	Odsetek badanych którzy zadeklarowali konkretną kwotę za usługę przeniesienia numeru (powyżej 0 zł)		
		2006	2007	2008
Klienci indywidualni	Przeniesienie numeru komórkowego	71%	16,1%	12,3%
	Przeniesienie numeru stacjonarnego	69%	14,7%	11,3%
Klienci instytucjonalni	Przeniesienie numeru komórkowego	67%	b.d.	16,8%
	Przeniesienie numeru stacjonarnego	74%	b.d.	18,9%

Odsetek badanych oczekujących bezpłatności usługi przenoszenia numerów w latach 2006-2008 :

Typ klientów	Rodzaj opłaty	Odsetek badanych którzy uznali, że przeniesienie numeru powinno być darmowe, a więc zadeklarowali kwotę w wysokości 0 zł		
		2006	2007	2008
Klienci indywidualni	Przeniesienie numeru komórkowego	7%	61,6%	65,6%
	Przeniesienie numeru stacjonarnego	9%	50,7%	64,6%
Klienci instytucjonalni	Przeniesienie numeru komórkowego	18%	b.d.	61%
	Przeniesienie numeru stacjonarnego	17%	b.d.	61,2%

Z powyższych zestawień wynika, że wysokość średnich opłat za przeniesienie numeru, deklarowanych przez respondentów maleje, a także gwałtownie rośnie odsetek badanych, oczekujących bezpłatności tej usługi.

Wzrost oczekiwań użytkowników w zakresie bezpłatności przenoszenia numerów wynika prawdopodobnie ze:

- wzrostu świadomości użytkowników w zakresie korzystania z przysługującego im uprawnienia do przeniesienia numeru,
- prokonsumenckich działań samych dostawców – biorców numerów (Przeñośność numerów wymusza na dostawcach dbałość o dotychczasowych abonentów, przede wszystkim w przypadku telefonii ruchomej, na rynku której nasycenie wynosi ponad 100%. Z kolei na rynku telefonii stacjonarnej zmiana usługodawcy nawet poprzez WLR i LLU, wymaga przeniesienia numeru, jeżeli abonent chce zachować dotychczasowy numer).

9. Aspekty prawne przenośności numerów

Zgodnie z art. 30 ust. 2 Dyrektywy, krajowe organy regulacyjne zapewniają, aby ceny połączeń wzajemnych związanych z zapewnieniem przenoszenia numerów były zorientowane na koszty oraz, aby bezpośrednio obciążenia abonentów, jeśli są, nie zniechęcały do korzystania z tych usług.

Powyższe przepisy wskazują, że:

- koszty związane z realizacją tego uprawnienia, ponoszą przede wszystkim operatorzy w ramach rozliczeń międzyoperatorskich („ceny połączeń wzajemnych”),
- od abonentów mogą być pobierane opłaty za przenoszenie numerów, ale nie muszą. W przypadku gdy są one jednak pobierane, nie powinny zniechęcać abonenta do skorzystania z tego uprawnienia.

Potwierdza to prof. S. Piątek: *„Przeniesienie numeru wywołuje koszty u operatora. Wysokie opłaty międzyoperatorskie oraz opłaty nakładane na abonenta związane z przeniesieniem numeru do sieci innego operatora mogłoby zablokować proces przenoszenia numerów. W obydwu sprawach, przepis art. 30 ust. 2 DPU nakłada pewne ograniczenia. Opłaty międzyoperatorskie związane z przeniesieniem numeru, ustalone w umowach o połączeniu sieci, powinny być oparte na kosztach. Postanowienie to dotyczy wszelkich opłat dokonywanych pomiędzy operatorami z tego tytułu, zarówno jednorazowych, jak i okresowych.(...) Dyrektywa 2002/22/WE wyraźnie zaznacza, że abonent nie musi być obciążany kosztami, ale jednocześnie dopuszcza się taką możliwość. Całość kosztów związanych z przeniesieniem numeru może przejść nowy operator.”* (por. prof. S. Piątek, *Prawo telekomunikacyjne Wspólnoty Europejskiej*, Warszawa 2003, s. 262).

Art. 30 ust. 2 Dyrektywy zaimplementowany został w prawie polskim w dwóch odrębnych przepisach, tj. w art. 71 ust. 3 oraz art. 41 ust. 1 Pt:

1. pierwszy z nich dotyczy wysokości jednorazowej opłaty ponoszonej przez abonenta, która nie powinna zniechęcać go do skorzystania z tego uprawnienia,
2. drugi - opłat za wzajemne korzystanie z połączonych sieci związane z realizacją przenoszenia numerów między sieciami, które powinny uwzględniać ponoszone koszty.

Ustawodawca celowo dokonał takiego wyodrębnienia. Umieszczając bowiem zapisy art. 30 ust. 2 Dyrektywy, w dwóch różnych artykułach Pt, oddzielił on wyraźnie rodzaj i charakter opłat ponoszonych w ramach przenośności przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego i abonenta. Z art. 41 ust. 1 Pt, jasno bowiem wynika, iż opłaty międzyoperatorskie powinny być zorientowane kosztowo („opłaty za wzajemne korzystanie z połączonych sieci”). Celem tego przepisu jest to, aby były one oparte na kosztach, które powinny być głównym wyznacznikiem poziomu obciążeń z tego tytułu. Z kolei w art. 71 ust. 3 Pt został uregulowany charakter jednorazowej opłaty, która może zostać pobrana od abonenta za przeniesienie numeru. W jej przypadku wprowadzono ustawowy wymóg niezniechęcającej wysokości tej opłaty do korzystania z tego uprawnienia. Ponadto z przepisu tego wynika, iż opłata ta ma charakter fakultatywny, tj. może być pobierana lub nie. Decyzja o jej stosowaniu została pozostawiona dotychczasowemu dostawcy - dawcy numeru. W Polsce prawie wszyscy dostawcy pobierają te opłaty.

Odnosząc się do twierdzenia z wyroku Sądu Apelacyjnego, iż kwota sugerowana przez abonentów nie może być jedynym kryterium ustalenia opłaty za korzystanie z przedmiotowego uprawnienia, nie można bowiem odrywać wysokości tej opłaty od

kosztów świadczenia usługi realizującej to uprawnienie abonentów, należy stwierdzić, iż w związku z tym, że dawcy numerów stosują różną metodologię obliczania kosztów realizacji przenoszenia numerów, ustalenie na ich podstawie średniej wysokości tych kosztów doprowadziłoby do uzyskania niewłaściwej wielkości. Jednocześnie należy zauważyć, iż bez względu na sposób kalkulacji kosztów przez dostawców, oszacowane przez nich koszty mogą być jedynie w części pokryte przez opłatę detaliczną pobieraną od użytkowników. Akceptowana przez użytkowników wysokość tej opłaty, ustalona przez Prezesa UKE w stanowisku z dnia 28 marca 2006 r. na podstawie badań konsumenckich, jest bowiem niższa niż te koszty. Sami dostawcy wskazują, iż wszelkie próby ustalenia stawki opartej na kosztach, dają cenę usługi przewyższającą wysokość ustaloną przez Prezesa UKE.

Wydaje się jednak, że to brak tej opłaty jest najlepszym (z możliwych) rozwiązaniem. Każdą opłatę użytkownik może uznać za zniechęcającą. Zdaniem Prezesa UKE, koszty realizacji uprawnienia powinny być pokrywane w ramach rozliczeń operatorskich, a nie - nawet w części - przerzucane na użytkownika biorąc pod uwagę stosowane wobec użytkowników przez część dostawców rekompensaty tych kosztów przez różnego rodzaju ulgi, upusty i promocje. W obowiązującym stanie prawnym możliwe jest takie rozwiązanie, tj. nie pobieranie przez dostawców usług od abonentów opłat za przeniesienie przydzielonego numeru przy zmianie operatora.

10. Podsumowanie

Dotychczasowa praktyka pokazuje, że w zasadzie wszyscy dostawcy usług, z których sieci przenoszony jest numer (dawcy) pobierają od swoich abonentów jednorazowe opłaty za przeniesienie numeru. Ze stanowisk samych przedsiębiorców telekomunikacyjnych wynika jednak, iż nawet w przypadku ustalenia opłaty za przeniesienie numeru na ok. 50 zł, tak ustalona jej wysokość pokrywa jedynie w części deklarowane koszty przeniesienia numeru. Pozostała część musi być pokryta w ramach rozliczeń międzyoperatorskich. Z oszacowanych przez dostawców – dawców numeru łącznych kosztów realizacji uprawnienia wynika bowiem, że koszty przeniesienia numeru kształtują się od ok. 64 do 600 zł. Tak duże zróżnicowanie wysokości kosztu realizacji usługi wynika z różnej metodologii ich obliczania, zastosowanej przez przedsiębiorców. Świadczy to o braku wiarygodnego sposobu szacowania tych kosztów. Należy jednak wyraźnie podkreślić, iż nie ma podstaw prawnych do określenia przez Prezesa UKE jednolitego standardu obliczania kosztów tej usługi.

Zdaniem Prezesa UKE, jedynym ustawowym kryterium ustalenia jednorazowej opłaty, która może zostać pobrana od abonenta za przeniesienie numeru, jest wymóg, aby jej wysokość nie zniechęcała użytkowników do korzystania z tego uprawnienia.

Z kolei z badań przeprowadzonych na zlecenie Prezesa UKE, jak i nielicznych badań ankietowych przeprowadzonych przez dostawców wynika, że wysokość opłaty detalicznej ustalona na poziomie wysokości kosztów określonych przez dostawców byłaby nie do zaakceptowania przez użytkowników.

Ponadto powszechnie dostępne informacje (kampanie reklamowe, strony internetowe dostawców usług, ulotki) świadczą o tym, iż większość dostawców usług, do których sieci przenoszony jest numer telefonu (biorcy numeru) rekompensuje abonentom opłatę za przeniesienie numeru w postaci dodatkowych promocji, ulg i obniżek, polegających w zależności od dostawcy, np. na rezygnacji z opłaty za aktywację lub stosowaniu przez kilka okresów rozliczeniowych obniżonych (lub nawet symbolicznych) opłat abonamentowych. W związku z tym, należy stwierdzić, iż *de facto* koszt przeniesienia numeru ponosi generalnie dostawca-biorca numeru.

Wymaga również podkreślenia, iż coraz więcej klientów oczekuje bezpłatności usługi. Wśród klientów indywidualnych w 2006 r., odsetek ten wynosił ok. 8%, natomiast w 2008 r. wzrósł do ok. 65%. Wśród klientów instytucjonalnych w tym samym okresie wzrost nastąpił z ok. 17% do ok. 61%.

Dodatkowo praktyka europejska wskazuje, iż w niektórych krajach UE nie są pobierane opłaty od abonentów. Tymi krajami są:

- Estonia (zarówno w przypadku przeniesienia numeru w sieci komórkowej jak i stacjonarnej),
- Malta (zarówno w przypadku przeniesienia numeru w sieci komórkowej jak i stacjonarnej),
- Belgia (wyłącznie w przypadku przeniesienia numeru w sieci komórkowej),
- Litwa (wyłącznie w przypadku przeniesienia numeru w sieci stacjonarnej),

Mając na uwadze powyższe, zdaniem Prezesa UKE, należy przyjąć rozwiązanie, aby:

- koszty związane z realizacją uprawnienia do przeniesienia numeru ponosili dostawcy usług w ramach rozliczeń międzyoperatorskich (biorcy numerów),

którzy z tytułu przeniesienia pozyskują nowych klientów, a w związku z tym osiągają korzyści,

- biorąc pod uwagę fakt, iż każda opłata może zniechęcać / zniechęca do korzystania z tego uprawnienia, od abonentów nie powinny być pobierane opłaty za przenoszenie numerów, tym bardziej iż jak wynika z badań konsumenckich na przestrzeni 2 lat ilość użytkowników oczekujących bezpłatności tego uprawnienia gwałtownie wzrosła.

Brak stosowania przez dostawców usług opłaty za przeniesienie numeru, tj. całkowite wyłączenie użytkownika z rozliczeń pieniężnych w tym zakresie, spowoduje z pewnością jeszcze większy wzrost popularności tej usługi, co pozytywnie wpłynie na rozwój konkurencji oraz poszerzenie możliwości wyboru dla użytkownika (zapewnienie użytkownikom maksymalnych korzyści w zakresie różnorodności, ceny i jakości świadczonych usług).

Mając na uwadze powyższe, w opinii Prezesa UKE, docelowym rozwiązaniem w zakresie opłat pobieranych od użytkowników za przeniesienie numeru jest likwidacja możliwości pobierania przez dostawców-dawców numeru tych opłat. Wymaga to jednak zmiany przepisów prawa.

W związku z tym, w ramach nowelizacji Pt, został zgłoszony projekt stworzenia odpowiedniego przepisu, który ostatecznie ureguluje tą kwestię. Zakładane jest wykreślenie art. 71 ust. 3 Pt w obecnym brzmieniu i wprowadzenie na jego miejsce zapisu:

„art. 71a. Za przeniesienie numeru nie pobiera się opłat od abonentów i użytkowników końcowych usługi przedpłaconej.”

Dotychczasowa praktyka wskazuje, iż najczęstszą przyczyną zmiany (ustalenia) wysokości opłaty detalicznej za przeniesienie numeru było stanowisko Prezesa UKE ustalające wysokość opłaty, spełniającą ww. ustawowy wymóg. Jest to zatem dość skuteczne narzędzie regulujące wysokość przedmiotowej opłaty.

Biorąc pod uwagę wyniki niniejszej analizy, zdaniem Prezesa UKE występują przesłanki uzasadniające zmianę wysokości opłat za przeniesienie, jak również argumenty przemawiające za tym, aby utrzymać dotychczasową wysokość opłat za przeniesienie numeru:

Wyniki badań z 2008 r. potwierdzają, iż opłaty za przeniesienie numerów powinny zostać obniżone. Biorąc pod uwagę odpowiedzi respondentów, którzy wskazali konkretne kwoty powyżej 0 zł (odpowiedź: „wymieniono kwotę”):

1. klienci indywidualni są gotowi zapłacić średnio:
 - 34 zł za zachowanie numeru telefonu komórkowego (do obliczenia tej wartości użyto 12,3% udzielonych odpowiedzi),
 - 39 zł za zachowanie numeru telefonu stacjonarnego (do obliczenia tej wartości użyto 11,3% udzielonych odpowiedzi),
2. klienci instytucjonalni byliby skłonni ponieść średnią opłatę w wysokości:
 - 40 zł za zachowanie numeru telefonu komórkowego (do obliczenia tej wartości użyto 16,8% udzielonych odpowiedzi),
 - 46 zł za zachowanie numeru telefonu stacjonarnego (do obliczenia tej wartości użyto 18,9% udzielonych odpowiedzi).

Przy ustaleniu tych średnich, z uwagi na treść wyroku sądowego, wskazującą na zasady ustalenia opłaty za przenośność numerów, w każdym przypadku zostali

pominięci respondenci, którzy na pytanie dotyczące przedmiotowej kwoty odpowiadali „usługa ta powinna być darmowa”. Taką odpowiedź należy rozumieć jako określenie kwoty w wysokości 0 zł.

Wśród klientów indywidualnych na bezpłatność usługi wskazało:

- 64,4% w przypadku zachowania numeru stacjonarnego,
- 65,6% w przypadku zachowania numeru komórkowego.

Wśród klientów instytucjonalnych podobne zdanie wyraziło:

- 61,2% w przypadku zachowania numeru stacjonarnego,
- 61% w przypadku zachowania numeru komórkowego.

Należy zatem zauważyć, iż ustalenie średniej wysokości opłat, które respondenci byłiby w stanie ponieść za możliwość zachowania numeru przy zmianie operatora nie objęło odpowiedzi przeważającej i stale rosnącej liczby zarówno klientów indywidualnych jak i instytucjonalnych, którzy stwierdzili, że usługa ta powinna być bezpłatna.

Gdyby przy ustalaniu średniej wysokości opłat wzięto pod uwagę również odpowiedzi „usługa ta powinna być darmowa”, kwoty te przedstawiałyby się następująco:

dla klientów indywidualnych:

- 5,36 zł za zachowanie numeru telefonu komórkowego,
- 5,79 zł za zachowanie numeru telefonu stacjonarnego

dla klientów instytucjonalnych:

- 8,62 zł za zachowanie numeru telefonu komórkowego,
- 10,88 zł za zachowanie numeru telefonu stacjonarnego,

w związku z czym należałoby znacznie obniżyć wysokość obecnie stosowanych opłat.

Z kolei poniżej opisane przesłanki przemawiają za tym, aby na razie utrzymać wysokość opłaty za przeniesienie numeru na dotychczasowym poziomie. Z 13 Raportu Implementacyjnego wynika bowiem, iż wysokość opłat stosowanych kształtuje się na podobnym poziomie, jak średnia wysokość opłat stosowanych w krajach UE.

W przypadku telefonii komórkowej średnia arytmetyczna opłat w UE wynosi 11,43€, natomiast w Polsce - 13,26€, co oznacza, że opłata w Polsce przewyższa europejską średnią o 16%.

W przypadku telefonii stacjonarnej średnia arytmetyczna opłat w UE wynosi 13,84€, natomiast w Polsce wynosi 13,26€ i jest niższa od średniej europejskiej o 4%.

Przy zastosowaniu jednak aktualnego kursu euro (ok. 4,5 zł) opłata w Polsce za przeniesienie numeru zarówno w telefonii komórkowej jak i stacjonarnej wyniosłaby ok. 11€, co oznaczałoby, że nawet w przypadku telefonii komórkowej, byłaby ona niższa od średniej opłaty stosowanej w UE.

Niezależnie od powyższego należy pamiętać, iż praktyka europejska wskazuje, że wysokość opłat nie jest jedynym czynnikiem decydującym o popularności usługi. Wpływ na to ma także procedura przeniesienia numeru, w szczególności czas jego przeniesienia oraz konkurencyjność na rynku (atrakcyjność ofert dla abonentów).

11. Wnioski końcowe

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty oraz toczące się postępowania sądowe i przed Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości, Prezes UKE proponuje utrzymanie wysokości opłaty za przeniesienie numeru, która zgodnie z 71 ust. 3 Pt, nie powinna zniechęcać do korzystania z tego uprawnienia, a która została określona w stanowisku opublikowanym na stronie internetowej UKE w dniu 28 marca 2006 r., jako nie wyższa niż 50 zł.

W opinii Prezesa UKE rozwiązaniem docelowym powinna być bezpłatność usługi dla abonenta. Wyniki badań za 2008 r. potwierdzają słuszność poprzedniego stanowiska Prezesa UKE w sprawie opłat i jednocześnie dowodzą, że postrzeganie przez abonentów opłat jako przystępnych ulega stałej zmianie w kierunku ponoszenia w całości tych kosztów przez operatorów jako kosztów konkurencji o abonentów. Bez zmiany przepisów Pt nie jest jednak możliwe wprowadzenie tego rozwiązania.

Aktualnie, zdaniem Prezesa UKE, należy przede wszystkim usprawnić procedurę przeniesienia numeru, w szczególności skrócić okres realizacji tego uprawnienia, poprzez zmianę rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 1 marca 2006 r. w sprawie warunków korzystania z uprawnień w publicznych sieciach telefonicznych (Dz. U. Nr 42, poz. 290).

Zmiana powyższego pozwoli na ocenę, w jakim stopniu skrócenie procedury przenoszenia numerów wpłynie na poziom korzystania z tej usługi i jej popularność wśród użytkowników.

Jednocześnie Prezes UKE informuje, iż oczekuje ostatecznego stanowiska Sądu Najwyższego w sprawie wykładni art. 71 ust. 3 Pt, która zostanie poprzedzona wykładnią art. 30 ust. 2 dyrektywy o usłudze powszechnej dokonaną przez Europejski Trybunał Sprawiedliwości.

Prezes UKE chciałby przedstawić wyniki powyższej analizy, w szczególności wyniki badań przeprowadzonych na klientach indywidualnych oraz instytucjonalnych w 2008 roku oraz informacje dotyczące możliwości i celowości oszacowania kosztów operatorów związanych z tą usługą, jako dowód w toczących się obecnie postępowaniach sądowych. Zdaniem Prezesa UKE byłyby one przydatne przy weryfikacji rozstrzygnięć podjętych przez sądy niższych instancji. Wydaje się jednak, iż przedstawienie tych danych jako dowodu przed Sądem Najwyższym, jak również przed Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości, którego wykładnia dokonana na poziomie europejskim zadecyduje także o typie rozstrzygnięcia w Polsce, nie będzie obecnie dopuszczalne.

Niniejsza analiza posłuży natomiast do ewentualnego ustalenia nowych opłat za usługę przenośności numerów w zależności od wyników prac legislacyjnych nad nowelizacją Pt oraz po dokonaniu oceny skutków skrócenia terminu przeniesienia numeru dla zwiększenia stopnia korzystania z tej usługi.